

כריתות ד. (ש6) עד ה. (ש6 בשורות הרחבות)

ביאורי מושגים
דם הנפש - דם היוצא בשעת יציאת הנפש וכן הדם שהיה כבר בלב - מדם זה זורקים/נותנים/מזים על המזבח ועל דם זה חייבים כרת.
דם תמצית - דם היוצא אחר יציאת הנפש - דם זה אסור באכילה מהתורה אולם האוכלו לא חייב כרת.
דם האברים - דם הפורש מהאברים, וכן דם המתכנס בלב בזמן יציאת הנשמה - דם זה אסור באכילה מהתורה אולם האוכלו לא חייב כרת.

ר' ישמעאל:
 'כל חלב שור וכשב ועז לא תאכלו' - הפירוט מיותר.
 מכיוון שהעניין כתוב בפרשיית קדשים ניתן היה ללמוד מההקשר על היקף הדין. הפירוט בא כדי לחלק.
חכמים:
 אפשרות א - כשלומדים מהקשר לא לומדים לאו מכרת, אפשרות ב - יש סיבה לפירוט. הוא נכתב כדי להתיר את האליה.

ברייתא
 כמה לוקה האוכל חלב של שור, כשב ועז יחד:
 חכמים: אחד,
 ר' ישמעאל: שלוש

ר' חנינא: ר' ישמעאל מודה שבנוגע לחיוב חטאת חייב רק אחת

לאור ההגבלות הנ"ל, את הברייתא המחייבת שתי חטאות על אכילה מעמידים באוכל משתי קערות ואליבא דר' יהושע.

הטעם למח' בעניין דם וחלב
פסוק א': 'כל חלב וכל דם לא תאכלו'.
פסוק ב': בחלב - 'כל חלב שור וכשב ועז לא תאכלו'.
בדם - 'כל דם לא תאכלו'.
ר' יהודה: פסוק ב' - מתייחס רק לקדשים.
פסוק א' - מתייחס גם לחולין וגם לקדשים, לומדים מההקשר.
חכמים: פסוק ב' - מתייחס רק לקדשים.
פסוק א' - מתייחס רק לחולין, לא לומדים מההקשר לאו מכרת!

ברייתא
 כמה לוקים על חלב של מוקדשים (חוץ ממלקות הלאו של הזרות):
 חכמים: אחד.
 ר' יהודה: שנים.

ר' אלעזר: ר' יהודה מודה שבנוגע לחיוב חטאת חייב רק אחת

ברייתא
 כמה לוקים על דם של מוקדשים:
 חכמים: אחד.
 ר' יהודה: שנים.

לגבי לאו של זרות: ר' יהודה לומד בהיקש מחלב שחייבים, חכמים פוטרם.

חכמים לומדים מההיקש של הדם לחלב על כך שדם לא מצטרף לבשר להשלים לשיעור (חוץ משרצים שם הדם מצטרף)

רבא: על איסור דם נאמרו - 3 פסוקים של כרת 51 פסוקי לאווים.
כרת - 1. חולין, 2. קדשים, 3. דם כיסוי (לפי ר"י חייבים כרת גם על דם תמצית אולם זה נלמד מריבוי 'כל דם' ולא מ'כרת מפורש'),
איסור - 1. חולין, 2. קדשים, 3. דם כיסוי, 4. דם תמצית, 5. דם אברים.

ר' אילא: האוכל מעש"ש של דגן תירוש ויצהר
 מחוץ לירושלים - לוקה שלוש.
 ר' יצחק: האוכל לחם קלי וכרמל מתבואה חדשה
 לפני הקרבת העומר - לוקה שלוש.

טעם הדין: אמנם אין לוקים בנפרד על לאו
 שבכללות (לאו הכולל כמה מקרים) אולם
 בשני המקרים יש ריבוי מיוחד:
 'לא תוכל לאכול... דגן תירוש ויצהר',
 וכן - 'לחם וקלי וכרמל לא תאכלו'.

'לעולם אל תהי גזרה שוה קלה
 בעיניך' שהרי דינים חשובים
 ומרכזיים נלמדו בגזרה שווה:
 1. פיגול.
 2. נותר.
 3. בתו מאנוסתו.
 4. הנסקלים.